

СТАНОВИЩЕ

за дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен “доктор”,
по специалност *Музикознание и музикално изкуство*,
професионално направление 8.3. *Музикално и танцово изкуство*

*Тема: Джазът в България (90-те години на ХХ – началото на ХХІ век) –
социокултурни аспекти на взаимодействието изпълнители - публика*

Докторант: Желязка Илиева Белчилова

Научен ръководител: Проф. д-р Полина Куюмджиева

Изготвил: Доц. д-р Елена Арнаудова, ПУ ”Паисий Хилендарски”

Актуалност

Основният изследователски приоритет на дисертационния труд е ориентиран към джазовата музика с акцент върху релацията: изпълнител – слушател и взаимодействието между тях. В този смисъл може да се търси и неговата актуалност, особено на фона на съвременната агресивна интонациона среда, създаваща музикални еталони със съмнителна художествена стойност.

Структура на дисертационния труд.

Дисертацията е в обем 200 стандартни страници и е структурирана в увод; три глави с прилежащите им раздели и подраздели; изводи, препоръки, приноси и заключение. Списъкът на литературата включва общо 86 заглавия, от които 66 на хартиен носител (59 на кирилица, 7 - на латиница) и 20 интернет източници. Основният текст е съпътстван от приложения в рамките на 61 стр.

Характеристики на съдържанието.

В **увода** последователно и логично са изложени мотивите за избора на темата и конкретно нейните социокултурни аспекти. Обоснована е актуалността на темата в контекста на съществуващите досега изследвания, третиращи проблема за джаза по-скоро в исторически и музикален план. Формулирани са обект, предмет, хипотеза и методи на изследването.

В **Глава 1.** са представени социокултурните аспекти на проблема. За да изясни ключовото, за дисертационния труд, понятие *социокултурен докторантката* прави

задълбочен анализ на сложните и многопластови взаимовръзки между науките *социология, социология на изкуството, социология на музиката, естетика, музикална естетика, културология и статистика*. Компетентно и с разбиране са цитирани и анализирани актуални трудове на утвърдени наши и чужди учени и изследователи – социолози и културолози (М. Вебер, А. Гидънс, Е. Арънсън, Н. Елиас, Т. Адорно, Н. Малиновски, Ив. Стефанов и др.) Направените анализи и изводи не са самоцелни – те изясняват сложната съдържателна структура на понятието *социокултурен* и изграждат логична аргументация, обуславяща изложението във втора и трета глава.

Глава 2. заема централно място в структурата на дисертационния труд и е разгърната в четири основни тематични раздела. Богатата творческа биография на Ж. Белчилова в областта на джаз музиката ѝ е позволила да осъществи успешен опит за представяне на джаза с неговата специфика, характерни особености, историческо развитие и стилово разнообразие (раздел 1.) .

Във втория раздел изследователският интерес е фокусиран върху появата, развитието и съвременното състояние на джаза в България. В тази посока е осъществено детайлно проучване, в което не само са посочени емблематични за джаза имена като Асен Овчаров, Милчо Левиев, Симеон Щерев, Веселин Николов, Йълдъз Ибрахимова и много други, но те са придружени и с изчерпателни сведения за фестивали, награди, международни участия и др.

С най-голяма тежест се откроява третият раздел, в който анализът на съвременното състояние на джаз музиката е пречупен през погледа на шестима изявени български музиканти. Изследователският метод „интервю”, избран от докторантката, предполага не само сериозна предварителна организация и подготовка, но и лични, неформални контакти с интервюираните. Съобразно ясно поставените цели и задачи, Ж. Белчилова с изключителна прецизност структурира и тематично организира въпросите в интервюто. Коментарът и обобщенията на синтезираните отговори от една страна открояват всеки един от интервюираните като творческа личност със свои оригинални мнения и концепции за джаза, а от друга – рисуват една цялостна картина на джаза в България в субективен и обективен ракурс.

Последният раздел на гл. 2 е посветен на разнообразните форми на проявление на джаза в музикално-културното пространство. Както и в предишните раздели – отново

изчерпателно са представени и коментирани факти и сведения за фестивали, концерти и клубни джаз изяви в България. Адмирации заслужава стремежът на докторантката да се задълбочи пределно в изясняване на етимологията и съдържанието на ключови понятия (напр. *фестивал*). С присъщата ѝ прецизност Ж. Белчилова се позовава и компетентно цитира авторитетни литературни източници.

Определено може да се каже, че като цяло изложението в гл. 2 издава професионална музикалнотеоретична подготовка, широки познания в областта на теорията, историята и формите на проявление на джаза, и не на последно място компетентен журналистически подход.

В **Глава 3.** е очертан профилът на анкетното проучване, резултатите от което представят широката палитра на различните проявления на джаза, от гледна точка на неговата публика. Детайлното формулиране на конкретните цели и задачи, подготовката на анкетната карта със 17 въпроса, организацията и провеждането на проучването, обработката на резултатите (по метода на процентния анализ) и тяхната интерпретация са белег за изключителна добросъвестност, коректност и отлично свършена работа. Всичко това позволява на Ж. Белчинова да стигне до безспорно валидни изводи, които определено биха послужили за основа на бъдещи подобни изследвания.

Приноси на дисертационния труд

В допълнение към горепосочените достойнства, считам че дисертацията има иновационен характер и категорично доказани научни приноси в областта на социокултурните аспекти на взаимодействието между джаз изпълнители и публика в България. Много добро впечатление прави убедително изразената лична позиция на докторантката, защитена със съответни позовавания, аналитични разсъждения, обобщения и изводи. Дисертационният труд се отличава с логично изложение и перфектен езиков стил и правопис, което е белег за висока степен на комуникативност на съдържанието. Авторефератът напълно съответства на оригиналния текст на дисертационния труд.

Препоръки

Считам, че трудът следва да се издаде под формата на монография по темата. В тази връзка може да се каже, че той би спечелил от известно структурно прецизиране. Съдържанието на раздел 3. (*Джазът през погледа шестима български музиканти*) е достатъчно обемно и би могло да се обособи в отделна глава.

Заклучение

Като цяло дисертационният труд притежава качествата на оригинална авторска разработка и напълно отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и на Правилника за прилагането му. Въз основа на всичко гореказано, предлагам на членовете на Уважаемото научно жури да присъдят на **Желязка Илиева Белчилова** образователната и научна степен «*Доктор*» в професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство.

12.09.2018 г.

Член на научното жури:

(доц.д-р Елена Арнаудова)